ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1993

Vyhlásené: 01.06.1993 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

123

VYHLÁŠKA

Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky

z 20. apríla 1993

o ochrane zdravia pred nepriaznivými účinkami elektromagnetického poľa

Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky podľa § 70 ods. 1 písm. b) zákona č. 20/1966 Zb. o starostlivosti o zdravie ľudu v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 419/1991 Zb. a zákonného opatrenia Predsedníctva Slovenskej národnej rady č. 305/1992 Zb. ustanovuje:

§ 1

Touto vyhláškou sa ustanovujú hygienické požiadavky na prácu a pobyt v elektromagnetických poliach, na vývoj, konštrukciu, výrobu, dovoz, montáž, opravu, skúšanie, prevádzku a používanie generátorov vysokých a veľmi vysokých frekvencií a zariadení, ktoré takéto generátory obsahujú (ďalej len „zdroje“).

§ 2

Na účely tejto vyhlášky pásmom

a) vysokých frekvencií (ďalej len „vf“) je frekvenčný rozsah od 60 kHz do 300 MHz (megahertzov),

b) veľmi vysokých frekvencií (ďalej len „vvf“) je frekvenčný rozsah nad 300 MHz.

§ 3

Pri činnostiach uvedených v § 1 je potrebné zabezpečiť všetky technické a organizačné opatrenia, ktoré obmedzujú ožarovanie osôb a ich počet poľom vf a vvf na najnižšie možné hodnoty elektromagnetického poľa, najviac na hodnoty ustanovené touto vyhláškou.

§ 4

(1) Najvyššie prípustné hodnoty ožiarenia pracovníkov elektromagnetickým poľom W_{EP}, W_{HP} alebo W_{SP}[1]) sú vyjadrené bez použitia osobných ochranných pracovných prostriedkov. Sú to priemerné zmenové hodnoty vypočítané zo zisteného ožiarenia pracovníka v jednom pracovnom cykle, spravidla v päťdňovom pracovnom týždni, a sú ustanovené

a) v pásme vf od 60 kHz do 3 MHz hodnotou 50 000 [$V^2m^{-2}.h$] pri vyjadrení efektívnej hodnoty intenzity poľa E vo voltoch na meter a času t v hodinách podľa vzorca

$W_{EP} = E^2.t = 50\ 000\ [V^2m^{-2}.h]$

alebo 200 [$A^2m^{-2.h}$] pri vyjadrení efektívnej hodnoty intenzity poľa H v ampéroch na meter a času t v hodinách podľa vzorca

$W_{HP} = H^2.t = 200\ [A^2m^{-2}.h]$,

ak $E \leq 500$ [Vm^{-1}] a $H \leq 50$ [Am^{-1}];

b) v pásme vf od 3 MHz do 30 MHz hodnotou 7 000 [$V^2m^{-2}.h$] pri vyjadrení efektívnej hodnoty intenzity poľa E vo voltoch na meter a času t v hodinách podľa vzorca
$W_{EP} = E^2.t = 7\ 000$ [$V^2m^{-2}.h$],
ak $E \leq 300$ [Vm^{-1}];

c) v pásme vf od 30 MHz do 300 MHz hodnotou 800 [$V^2m^{-2}.h$] pri vyjadrení efektívnej hodnoty intenzity poľa E vo voltoch na meter a času t v hodinách podľa vzorca
$W_{EP} = E^2.t = 800$ [$V^2m^{-2}.h$],
ak $E \leq 100$ [Vm^{-1}];

d) v pásme vvf hodnotou 0,8 K_1[2]) pri vyjadrení strednej výkonovej hustoty S v miliwattoch na centimeter štvorcový a času t v hodinách podľa vzorca
$W_{SP} = S.t = 0{,}8.K_1$ [$mWcm^{-2}.h$],
ak $S \leq 2{,}65$ [$mWcm^{-2}$].

(2) Pri haváriách, nevyhnutných meraniach a opravách zdrojov počas prevádzky a v ďalších výnimočných prípadoch môžu sa najvyššie prípustné hodnoty ožiarenia uvedené v odseku 1 prekročiť najviac do výšky desaťnásobku, ak hodnota S, E^2 alebo H^2 nepresiahne desaťnásobok medznej úrovne S alebo desaťnásobok druhej mocniny medzných úrovní E, resp. H stanovených v odseku 1.

(3) Každé prekročenie najvyššie prípustných hodnôt ožiarenia podľa odseku 2 sa musí ohlásiť príslušnému orgánu štátnej správy[3]) a príslušnému ústavu hygieny a epidemiológie a musí sa vyrovnať zmenami bez expozície tak, aby sa v dennom priemere za sledovaný čas (spravidla pracovný cyklus) určený prevádzkovateľom zdroja vf alebo vvf po prerokovaní a odsúhlasení príslušným orgánom štátnej správy neprekročila najvyššia priemerná zmenová hodnota ožiarenia.

(4) Dočasné prekročenie najvyšších prípustných hodnôt ožiarenia obyvateľstva elektromagnetickým poľom vyplývajúce z havárií, nevyhnutných meraní, opráv, prípadne z ďalších výnimočných prípadov sa musí prerokovať s príslušným orgánom štátnej správy[3]) a s príslušným ústavom hygieny a epidemiológie za účelom vykonania opatrení na ochranu zdravia obyvateľstva.

(5) Najvyššie prípustné hodnoty ožiarenia obyvateľstva W_{EO}, W_{HO} alebo W_{SO}[4]) sú priemerné denné hodnoty vypočítané zo zisteného ožiarenia jednotlivca v miestach pobytu v jednom kalendárnom týždni, prípadne zo zisteného ožiarenia jednotlivca podľa času prevádzky zdroja v rovnakom období a sú určené

a) v pásme vf od 60 kHz do 3 MHz hodnotou 5 000 [$V^2m^{-2}.h$] pri vyjadrení efektívnej hodnoty intenzity poľa E vo voltoch na meter a času t v hodinách podľa vzorca
$W_{EO} = E^2.t = 5\ 000$ [$V^2m^{-2}.h$]
alebo 20 [$A^2m^{-2}.h$] pri vyjadrení efektívnej hodnoty intenzity poľa H v ampéroch na meter a času t v hodinách podľa vzorca
$W_{HO} = H^2.t = 20$ [$A^2m^{-2}.h$],
ak $E \leq 180$ [Vm^{-1}] a $H \leq 15$ [Am^{-1}];

b) v pásme vf od 3 MHz do 30 MHz hodnotou 700 [$V^2m^{-2}.h$] pri vyjadrení efektívnej hodnoty intenzity poľa E vo voltoch na meter a času t v hodinách podľa vzorca
$W_{EO} = E^2.t = 700$ [$V^2m^{-2}.h$],
ak $E \leq 80$ [Vm^{-1}];

c) v pásme vf od 30 MHz do 300 MHz hodnotou 100 [$V^2m^{-2}.h$] pri vyjadrení efektívnej hodnoty intenzity poľa E vo voltoch na meter a času t v hodinách podľa vzorca
$W_{EO} = E^2.t = 100$ [$V^2m^{-2}.h$],
ak $E \leq 30$ [Vm^{-1}];

d) v pásme vvf hodnotou 0,12 K_2[5]) pri vyjadrení strednej výkonovej hustoty S v miliwattoch na centimeter štvorcový a času t v hodinách podľa vzorca
$W_{SO} = S.t = 0,12.K_2$ [mWcm^{-2}.h],
ak S ≤ 0,25 [mWcm^{-2}].

(6) Najvyššie prípustné hodnoty ožiarenia a medzné úrovne elektromagnetického poľa sa nevzťahujú na ožarovanie chorých pri poskytovaní liečebno-preventívnej starostlivosti.

§ 5

(1) Zdroje vf a vvf sa musia navrhovať, vyrábať a uvádzať do prevádzky tak, aby pri predpísanom používaní nedochádzalo k prekračovaniu hodnôt stanovených v § 4. Pri projektovaní a výstavbe výrobných objektov, obytných budov a objektov občianskej vybavenosti, ktoré sa nachádzajú v okruhu pôsobenia zdrojov vf a vvf, je potrebné vykonať také opatrenia, ktoré vylúčia indukované elektromagnetické polia prekračujúce hodnoty stanovené v § 4. Údaje, ktoré potvrdzujú splnenie tejto podmienky, musia byť súčasťou dokumentácie.

(2) Návrh typov a dovoz zdrojov vf a vvf musí schváliť minister zdravotníctva.[6])

(3) Prevádzkovatelia zdrojov vf a vvf sú povinní

a) preskúšať ich meraním, či vyhovujú požiadavkám tejto vyhlášky, pred uvedením do prevádzky, pri zmene alebo pri oprave zdroja, pri zmene prevádzky alebo pri zmene v okolí zdroja. Termín preskúšania sú prevádzkovatelia povinní oznámiť príslušnému orgánu štátnej správy a príslušnému ústavu hygieny a epidemiológie tri dni pred začatím skúšok. O výsledkoch merania vedú protokol;

b) pred začatím prevádzky vypracovať prevádzkový poriadok a predložiť ho na schválenie príslušnému ústavu hygieny a epidemiológie. Pred uvedením zdrojov vf a vvf do prevádzky vyžiadať si záväzný posudok príslušného orgánu štátnej správy[7]);

c) bezodkladne informovať príslušný orgán štátnej správy o každej poruche zdroja vf alebo vvf, ktorá má za následok zvýšenie ožarovania okolia, takúto poruchu okamžite odstrániť a o termíne odstránenia poruchy ho informovať. Až do odstránenia poruchy zdroja vf alebo vvf sú povinní prevádzku zastaviť, utlmiť alebo po prerokovaní s príslušným orgánom štátnej správy vykonať opatrenia na ochranu osôb;

d) zreteľne označiť výstrahou miesta (oblasti alebo pásma), v ktorých úroveň elektromagnetického poľa môže byť vyššia, ako je prípustná, a po prerokovaní s príslušným orgánom štátnej správy ustanoviť pre tieto miesta zodpovedajúci režim;

e) udržiavať zdroje v bezchybnom stave a sledovať, aby sa v dôsledku opráv alebo iných zásahov neznížila účinnosť tieniacich krytov a iných ochranných opatrení.

§ 6

Na pracoviskách a miestach, na ktorých dochádza k prekračovaniu hodnôt ustanovených v § 4 ods. 1, môžu pracovať len osoby zdravotne spôsobilé, poučené o povahe práce a oboznámené s prevádzkovým poriadkom. Prevádzkovatelia zdrojov vf a vvf sú povinní viesť záznamy o pobyte jednotlivých pracovníkov na týchto pracoviskách a miestach a tieto záznamy uchovávať 20 rokov.

§ 7

Zdroje vf a vvf, ktoré boli uvedené do prevádzky pred dňom účinnosti tejto vyhlášky, sú prevádzkovatelia povinní preskúšať podľa § 5 ods. 3 najneskôr do 12 mesiacov odo dňa účinnosti tejto vyhlášky.

§ 8

Zrušuje sa § 11 úpravy Ministerstva zdravotníctva Slovenskej socialistickej republiky z 1. júna 1976 č. Z-5825/1976-B/3-06 o hygienických požiadavkách na stacionárne stroje, uverejnenej pod č. 17/1976 Vestníka Ministerstva zdravotníctva Slovenskej socialistickej republiky, registrovanej v čiastke 24/1976 Zb.

§ 9

Táto vyhláška nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia.

Viliam Soboňa v. r.

1) W = najvyššia prípustná hodnota ožiarenia.
Index P = najvyššia prípustná hodnota ožiarenia pracovníkov.
Index E = elektrická zložka poľa.
Index H = magnetická zložka poľa.
Index S = výkonová hustota.

2) K_1 = 1 pre stacionárne antény alebo žiariče.

K_1 = 2,5 pre mechanicky sektorujúce antény.

K_1 = 120 pre otáčajúce sa antény.

K_1 = A/3 pre elektronicky sektorujúce antény (A - uhol sektorovania v stupňoch).

3) § 74 zákona č. 20/1966 Zb. o starostlivosti o zdravie ľudu v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 419/1991 Zb., ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré predpisy v oblasti zdravotníctva (úplné znenie č. 96/1992 Zb.).

4) Index O = najvyššia prípustná hodnota ožiarenia obyvateľstva.

5) K_2 = 1 pre stacionárne antény alebo žiariče.

K_2 = 5 pre mechanicky sektorujúce antény.

K_2 = 360 pre otáčajúce sa antény.

K_2 = A pre elektronicky sektorujúce antény (A - uhol sektorovania v stupňoch).

6) § 4 ods. 3 písm. g) zákona č. 20/1966 Zb.

7) § 4 ods. 3 písm. c) zákona č. 20/1966 Zb.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.